

عَلَيْهِ السَّلَامُ
فَرَجَةُ الشَّرِيفِ

ظهور حضرت مهدی

از نگاه قرآن کریم

سیدحسین رومانی

www.ketab.ir

بیتنا

ظهور حضرت مهدی

نویسنده: سیدحسن زمانی
ناشر: انتشارات کتاب جمران

ویراستار: علیرضا صدوق

چاپ: خانه چاپ جمران

پخش: کتاب جمران

چاپ: سوم، بهار ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بازرگانی کتاب جمران: ۰۹۱۹۲۵۵۲۰۳۰

دفتر مرکزی پژوهش و نشر: قم، خیابان شهید فاطمی

کوچه ۲۸، پلاک ۶

انتشارات کتاب جمران

تلفن: ۰۵۳۷۳۳۳۳۳

گوشی: ۳۷۱۵۶۶۴۴۳

WWW.KETAB.IR

سرشناسه:	زمانی، سیدحسن، ۱۳۴۹.
عنوان و نام پدیدآور:	ظهور حضرت مهدی از نگاه قرآن کریم / سیدحسن زمانی.
مشخصات نشر:	قم: کتاب جمران، ۱۳۹۵.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۴۶۶-۸
وضعیت فهرست نویسی:	قیفا
یادداشت:	کتابنامه:ص:۱۴۰.
موضوع:	محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. --- جنبه‌های قرآنی
موضوع:	Muhammad ibn Hasan, Imam XII -- Koranic aspects
موضوع:	محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. --- احادیث
موضوع:	Muhammad ibn Hasan, Imam XII -- Hadiths
موضوع:	مهدویت --- جنبه‌های قرآنی
موضوع:	Mahdism -- Qur'anic teaching
رده بندی کنگره:	۱۳۹۵ز۸/م۸۶:۴ / BP1۰۴
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی:	۴۶۱۳۸۱۲

فهرست

۱۱	مقدمه
	فصل اول: کلیات / ۱۵
۱۷	۱. جاری بودن قرآن کریم
۱۸	۲. پیشگویی های قرآن کریم
۱۹	۳. عصر ظهور و تحقق قرآن کریم
	فصل دوم: رخدادهای ظهور / ۲۳
۲۵	۱. جمع شدن یاران و بیعت آنها
۲۶	۱-۱. آیه اول
۲۶	تفسیر آیه
۲۸	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۳۰	۱-۲. آیه دوم
۳۰	تفسیر آیه
۳۲	روایتی از اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۳۳	الف. ارزش بیعت یاران
۳۴	ب. شرط های بیعت با یاران
۳۶	۲. بازگشت حضرت عیسی <small>علیه السلام</small>
۳۹	۳. نبردها در عصر ظهور
۴۰	تفسیر آیه

۴۰	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۴۲	نکته
۴۳	۴. کشته شدن ابلیس
	فصل سوم: ویژگی های ظهور/۴۹
۵۱	۱. ظهور به اذن پروردگار
۵۱	۱-۱. آیه اول
۵۱	تفسیر آیه
۵۲	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۵۴	۱-۲. آیه دوم
۵۴	تفسیر آیه
۵۴	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۵۵	۲. ظهور، وعده پروردگار
۵۷	۲-۱. آیه اول
۵۷	تفسیر آیه
۵۷	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۵۹	۲-۲. آیه دوم
۵۹	تفسیر آیه
۶۰	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۶۲	نکته ها
۶۲	۳. ناگهانی بودن ظهور
۶۷	۴. حاکمیت صالحان تا قیامت
۶۸	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
	فصل چهارم: جلوه های از ظهور/۷۱
۷۳	۱. حاکمیت صالحان بر همه زمین
۷۳	۱-۱. آیه اول
۷۴	تفسیر آیه
۷۴	روایت های اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۷۵	نکته ها

۷۹	۱-۲. آیه دوم
۷۹	تفسیر آیه
۸۱	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۸۲	نکته‌ها
۸۴	۱-۳. آیه سوم
۸۴	تفسیر آیه
۸۵	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۸۷	نکته‌ها
۸۹	۲. برتری دین حق بر سایر ادیان
۹۱	۱-۲. غلبه دین اسلام بر تمامی ادیان
۹۱	۱-۲-۴. آیه اول
۹۱	تفسیر آیه
۹۱	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۹۴	نکته
۹۴	۱-۲-۲. آیه دوم
۹۵	تفسیر آیه
۹۵	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۹۶	۱-۳-۲. آیه سوم
۹۶	تفسیر آیه
۹۷	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۹۸	۲-۲. کامل شدن نور خداوند در زمین
۹۸	۱-۲-۲. آیه اول
۹۸	تفسیر آیه
۹۸	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۱۰۰	نکته
۱۰۰	۲-۲-۲. آیه دوم
۱۰۰	تفسیر آیه
۱۰۱	روایت‌های اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۱۰۲	۱-۳-۲. آیه سوم
۱۰۳	تفسیر آیه

- ۱۰۳ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۰۳ الف. روشن شدن زمین به نور پروردگار
- ۱۰۴ ب. روشن شدن زمین به نور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه
- ۱۰۶ ج. روایت هایی که به مطلق نور اشاره دارند
- ۱۰۹ جمع بندی آیات و روایات
- ۱۰۹ ۲-۳. برپایی حق و نابودی باطل
- ۱۱۰ ۱-۳-۲. آیه اول
- ۱۱۱ تفسیر آیه
- ۱۱۱ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۱۲ ۲-۳-۲. آیه دوم
- ۱۱۲ تفسیر آیه
- ۱۱۳ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۱۴ نکته ها
- ۱۱۴ ۳-۳-۲. آیه سوم
- ۱۱۵ تفسیر آیه
- ۱۱۶ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۱۶ نکته
- ۱۱۷ ۴-۳-۲. آیه چهارم
- ۱۱۷ تفسیر آیه
- ۱۱۷ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۱۹ ۴-۲. تسلیم همگان در برابر خداوند
- ۱۱۹ تفسیر آیه
- ۱۱۹ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۲۱ ۵-۲. نابودی جلوه های شرک
- ۱۲۲ ۱-۵-۲. آیه
- ۱۲۲ تفسیر آیه
- ۱۲۲ روایت های اهل بیت علیهم السلام
- ۱۲۳ نکته ها
- ۱۲۴ ۳. احیای ارزش های انسانی
- ۱۲۶ روایت های اهل بیت علیهم السلام

- ۱۲۸ .۴ رشد اعجازگونه علوم
- ۱۳۰ .۴-۱ جهالت مدرن قبل از ظهور
- ۱۳۱ .۴-۲ رشد علوم در عصر دولت کریمه
- ۱۳۲ .۴-۲-۱ زمین، سرشار از دانش می‌شود
- ۱۳۳ .۴-۲-۲ افزایش آگاهی دینی به اندازه اجتهاد در همه خانه‌ها
- ۱۳۳ .۴-۲-۳ افزایش چندین برابری علوم در میان مردم
- ۱۳۵ نکته
- ۱۳۸ .۵ برقراری عدالت جهانی
- ۱۴۰ .۵-۱ جلوه‌هایی از عدالت مهدوی در روایات
- ۱۴۱ .۵-۱-۱ پرشدن زمین از داد پس از لبریز شدن آن از بیداد
- ۱۴۲ .۵-۱-۲ برقرار شدن عدالت در میان مردم
- ۱۴۲ .۵-۴-۱ تقسیم مساوی اموال میان مردم و بی‌نیازی آنان
- ۱۴۳ .۵-۱-۴ برپایی احکام و حدود پروردگار
- ۱۴۴ .۶ امنیت و آرامش در گستره زمین
- ۱۴۵ .۶-۱ آیه اول
- ۱۴۵ تفسیر آیه
- ۱۴۵ روایت‌های اهل بیت علیهم‌السلام
- ۱۴۶ .۶-۲ آیه دوم
- ۱۴۶ تفسیر آیه
- ۱۴۷ روایت‌های اهل بیت علیهم‌السلام
- ۱۴۹ .۶-۳ آیه سوم
- ۱۵۰ تفسیر آیه
- ۱۵۰ روایت‌های اهل بیت علیهم‌السلام
- ۱۵۵ .۷ آبادانی زمین و سرازیر شدن نعمت‌ها

خاتمه / ۱۵۹

کتابنامه / ۱۶۱

مقدمه

حمد و سپاس مخصوص خداوندی است که جهان را آفرید. کسی که همه چیز از او سرچشمه می‌گیرد و به او پایان می‌یابد. ستایش برای پروردگاری است که پیامبران، به ویژه خاتم الانبیاء را برای هدایت بندگان فرستاد و به وسیله اهل بیت علیهم السلام او، چراغ هدایت را روشن نگاه داشت. خداوندی که با آخرین ذخیره‌اش، نور هدایت را در سراسر گیتی بخش خواهد کرد.

قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه، همانند قیام پیامبر کرامی اسلام صلی الله علیه و آله، برای برپایی حق در سراسر عالم خواهد بود. روز ظهور آن حضرت، روز شادی و بشارت مؤمنان و صالحان است؛ چرا که در پرتو دولت کریمه او، از بیداد، ترس و تجاوز نجات یافته و به امنیت، رفاه و رشد دست خواهند یافت. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید:

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ * لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ؛ آگاه باشید که دوستان خدا، هیچ ترسی بر آنان نیست و نه آنان اندوهگین می‌شوند. کسانی که ایمان آوردند و همواره

خودنگهداری می‌کنند، تنها برای آنان در زندگی دنیا و آخرت مژده است. هیچ تغییری برای سخنان خدا نیست و تنها این کامیابی بزرگ است. مهم‌ترین بشارتی که در این دنیا به اولیای پروردگار داده شده است، بشارت ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه است. در قسمتی از روایت منقول از ابوعبیده حذاء، چنین آمده است که امام محمد باقر ع در تطبیق آیه «لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ» فرمود:

وَالْإِمَامُ يَبْسِرُهُمْ بِقِيَامِ الْقَائِمِ وَيُظْهِرُهُ وَيَقْتُلُ أَعْدَائِهِمْ وَبِالنَّجَاةِ فِي الْآخِرَةِ وَالْوُزُودِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الصَّادِقِينَ عَلَى الْخَوْضِ؛ و امام آنان را به ظهور و قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه، کشته شدن دشمنان شان (در دنیا)، نجات شان در آخرت و وارد شدن شان بر محمد ع و خاندان صادق او در کنار حوض (کوثر)، بشارت می‌دهد.

با آمدن حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه، نور پروردگار همه جا را فرا می‌گیرد و در پرتو آن، ایمان، عدالت و دانش جلوه‌گر می‌شود. تاریکی شرک و ستم و نادانی، ریشه‌کن شده و روز و روشنایی آن، به اوج شکوفایی خود می‌رسد. ۱
مثنی الحنطاط می‌گوید: از امام محمد باقر ع شنیدم که می‌فرمود: «أَيَّامُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ثَلَاثَةٌ يَوْمٌ يَقُومُ الْقَائِمُ وَ يَوْمُ الْكُرَّةِ وَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ؛ روزهای خدای عزیز و بلندمرتبه، سه روز است: روزی که قائم عجل الله تعالی فرجه قیام می‌کند، روز رجعت و روز قیامت».^۲

این روایت، به بیان مصداق‌هایی از «ایام الله» می‌پردازد که در قرآن کریم به

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۴۲۹، ح ۸۳. روایت از جهت سند معتبر است.

۲. شیخ صدوق، خصال، ج ۱، ص ۱۰۸، ح ۷۵.

۳. این حدیث در کتاب معانی الأخبار به نقل از مثنی الحنطاط از امام جعفر صادق ع از پدرشان امام محمد باقر ع نقل شده است (معانی الأخبار، ص ۳۶۵، باب معنی ایام الله عزوجل). گرچه راویان دو نقل تا «مثنی الحنطاط» در دو کتاب معانی الأخبار و خصال متفاوتند؛ ولی هر دو سند، معتبر است.

آنها اشاره شده است^۱ و اولین مصداق آن را روز قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له معرفی می‌کند. گویا دوران قبل از قیام، همانند شبی است که تاریکی شرک و بیداد در آن، اجازه آشکار شدن روز را نمی‌دهد. هرچند هر روزی که در آن معجزه‌ای اتفاق بیفتد یا امری الهی رخ دهد، از ایام الله محسوب می‌شود؛ اما این سه روز در طول تاریخ، جلوه بیشتری دارند.

در این نوشتار تلاش می‌کنیم که با استفاده از قرآن کریم، نگاه تازه‌ای به مبحث ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له بیندازیم؛ اگرچه در شب، سخن از روشنایی روز گفتن بسیار دشوار است؛ اما سعی می‌کنیم با نشان دادن روشنایی شمعی در شب تاریک، روشنی روز را ترسیم کنیم.

این نوشته، در چهار فصل «کلیات»، «رخدادهای ظهور»، «ویژگی‌های ظهور» و «جلوه‌هایی از ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له» تدوین شده است. امیدواریم که این تحفه ناچیز، مورد قبول پروردگار و آخرین حجت او قرار گیرد.

www.ketab.ir

۱. «وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ؛ وَبِهِ يَتَّقِينَ، موسى را با نشانه‌هایمان فرستادیم که قومت را از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آور و روزهای خدا را به آنان یادآوری نما» (ابراهیم، ۵).